

זמני כניסת ויציאת שבת		
פרשת ויחי	כניסה	יציאה
בני ברק	17:20	16:20
אשדוד	17:21	16:19
ירושלים	17:19	16:04
בית שמש	17:20	16:10
אלעד	17:20	16:09
מודיעין	17:19	16:22
עילית	17:18	16:10
חיפה		

כפר ישראל

רק 5.00 ש"ח

מהדורת יום ו' ■ העיתון של כל הציבור החרדי ■ י"ג טבת תשע"ט ■ 21/12/2018 ■ גיליון מס' 231 ■ מחיר: 5.00 ש"ח

חוסר אונים

ההתיישבות יצאה למחות על אזלת היד שמפגינה הממשלה נגד גל הטרור הגואה ושני אירועי הטרור הרצחניים בשבוע האחרון • בנט האשים: "מערכת הביטחון החליטה להעדיף את זכויות הפלסטינים על ביטחון התושבים" • עימות חריף גם בישיבת הממשלה ובוועדת חוץ וביטחון • נפגעת הטרור ערכה מסיבת עיתונאים בבית החולים: "עם ישראל מחזק אותי פיזית, הדם של כל עם ישראל זורם לי בעורקים" • וגם: מחדל הריסת הבתים וטור אישי מאם שכולה

/ עמ' 2-3

שחרור המוני:

אלף אסירים יצאו לחופשי

/ עמ' 8-9

זקן העיתונאים: נח קליגר ז"ל

/ עמ' 7

יקר פה

מחירי החשמל, המים ורוב מוצרי הצריכה צפויים לעלות, במה שהוביל לפתיחת מחאה חברתית נרחבת שהגיעה לוועדות הכנסת • יוזם המחאה: "נחנקנו מכל המילים היפות. הייתי מצביע לליכוד במשך שנים - הליכוד בגד בנו וירק לנו בפנים"

/ עמ' 6

חדשות עולם התורה

- נישואי בן ראש ישיבת בריסק
- ביקור הרבי ממונקאטש בישראל
- ועידת ויז'ניץ במוסדות החסידות באלעד

עמ' 14-15

ארצות ללא ברית: ההתבוללות ואבדן הזהות בקרב יהודי ארה"ב מוסף שבת

חוסר אונים

ההתיישבות יצאה למחות על אזלת היד שמפגינה הממשלה נגד גל הטרור הגואה ושני אירועי הטרור הרצחניים בשבוע האחרון • בנט האשים: "מערכת הביטחון החליטה להעדיף את זכויות הפלסטינים על ביטחון התושבים" • עימות חריף גם בישיבת הממשלה ובוועדת חוץ וביטחון • נפגעת הטרור ערכה מסיבת עיתונאים בבית החולים: "עם ישראל מחזק אותי פיזית, הדם של כל עם ישראל זורם לי בעורקים" • וגם: מחדל הריסת הבתים וטור אישי מאם שכולה

| אריה לוין |

צילום: צה"ל ובאדיבות המשכחות

הביטחון". חבר הקבינט השר נפתלי בנט נאם בעצרת ובחר להפנות את כלפי ראש הממשלה באומרו: "הגיע הזמן שישראל תחזור לנצח. האירוע בבית אל קרה כי מערכת הביטחון החליטה להעדיף את זכויות הפלסטינים על ביטחון התושבים ולכן ברוח בג"ץ קבעו שפוחתים צוהר בחומה. ביום שישי, דרך הפתח הזה נכנס מחבל ופצע חייל צה"ל באורח קשה. מטרת האויב היא לנסות לשבור אותנו. יאוש? יש כאן עוצמה אדירה. אבל ידנינו קשורות מאחורי הגב בגלל פייק משפט ורק כאשר נשחרר את הידיים נוכל לעצור את זה".

בנט ציין כי "היום אנחנו מביאים להצבעה את החוק לגירוש מחבלים ואת חוק מרקס חיים כי תושבי יו"ש הם לא סוג ב'. גם כאן לא נסכים לדחיות וראש הממשלה יצטרך להחליט אם הוא בעד או נגד. אנחנו שבעי הבטחות. ראש הממשלה הבטיח שתוך 48 שעות ייהרסו בתי מחבלים, אבל עדיין לא הרסו את הבתים של רוצחי ארי פולד ושל רוצחי החיילים בגבעת אסף. אני קורא לראש הממשלה - הבטחת, תקיים", אמר השר בנט. במקום נאמו עוד רבים מהמשלה כמו איילת שקד, אורי אריאל, השר אלי כהן, אורן חזן ויואב גלנט.

מעיוות לעיוות

בתוך כך, בישיבת הממשלה ביום ראשון השבוע, תקפו השר בנט והשרה שקד את ראש הממשלה בעקבות המצב הביטחוני. בין השאר אמרה השרה שקד שתימנע בהצבעה על מינוי נתניהו כשר ביטחון, מאחר שהשר נפתלי בנט צריך לדעתה להיות שר ביטחון במשרה מלאה. זאת, לאחר שהשניים מחו נגד נתניהו בהפגנת הימין מול משרדי ראש הממשלה. לפי הודעת נתניהו, הוא ימנה שר קליטה בשבוע הבא ושר חוץ רק בעוד חודש.

בנט עקץ את ראש הממשלה על המצב הביטחוני, ונתניהו ענה: "אתם עושים מעשה לא ראוי, שלא ייעשה. מערכת הביטחון מתפקדת בצורה מצוינת. שמענו כבר על

השר בנט בעצרת המחאה

שאתה יודע. לצד חיסול הטרור, דבר חשוב מאין כמותו, יש לפתח את ההתיישבות. יש להסדיר את כל נקודות ההתיישבות בזמן הקצר ביותר".

ההפגנה הזו, ללא ספק הפנתה ביקורת עזה כלפי הממשלה על עצם העובדה כי תושבי האזורים המועדים, הפכו יעד לטרור רצחני. אולם האירועיה חגגה בעצרת: בעת שהמפגינים הפגינו נגד הממשלה, הגיעו לנאום שרי הממשלה בעצמם, חברי קבינט וחברי כנסת. הנקודה הזו ללא ספק תפסה את עיני הציבור ואף פוליטיקאים רבים כמו יאיר לפיד שאמר כי "אין בדיחה עצובה יותר משרי ממשלה וקבינט שמפגינים נגד עצמם. צה"ל והשב"כ התריעו שוב ושוב בדיונים ביטחוניים שהשטח עומד בפני התלקחות. במקום לצאת למהלך מדיני מעמדת כוח, במקום לנצל את התיאום הביטחוני לדיכוי הטרור, נתניהו לא עשה כלום והשרים היו עסוקים בעיקר בהדלפות. עכשיו הם מוחים על כך שהם עצמם הפקירו את

בשבוע שאחרי הפיגועים הרצחניים ביהודה ושומרון בהם נרצחו שני חיילי צה"ל חרדים ובשיא חדש של זוועות נרצח פג, הגיע שבוע עמוס ביותר: מחאות נגד הממשלה בקריאה ליצור ביטחון בשטחים, הריסת בתי מחבלים, עימותים בין פוליטיקאים כאשר ראש הממשלה ובנט מתנגשים ראש בראש, ביקורי אמנים אצל הפצועים ואמירות מרגשות של הפצועים עצמם על האמונה העזה שחדורה בהם.

ביום ראשון השבוע, יצאו תושבי יהודה ושומרון ואזרחים בכלל למחאה כנגד הממשלה על אזלת ידה אל מול הטרור הרצחני המשתולל ביהודה ושומרון. בהפגנה הביעו דרישה מהמשלה לייצב את הביטחון ביהודה ושומרון לנוכח אירועי הטרור: "אנחנו לא רוצים להסתתר מאחורי בטונדות ודורשים להחזיר את המחסומים. אנחנו דורשים מהממשלה להורות לצה"ל על פעולות תגמול נגד מי שעומד מאחורי הטרור. אנחנו דורשים מהממשלה לצאת למבצע חומת מגן חדש ולהחזיר את הביטחון", דרש יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון.

בין עשרות המפגינים, היו נואמים רבים וביניהם ראש מועצת גוש עציון, שלמה נאמן, שפנה לנתניהו ואמר: "אדוני ראש הממשלה, תהפכו לגיהנום את חיי חבורת המחבלים מרמאללה, שלא יישאר להם כסף לסוכריות. אנחנו דורשים לנצח במלחמה". ישראל גנץ, ראש המועצה האזורית בנימין, אמר: "נפגשנו עם ראש הממשלה, אלוף הפיקוד ודנו בטיפול הטרור - אבל כנראה שהטיפול הפרטני לא מרתיע את הטרור. לחפש רוצחים זה לא מספיק וצריך לטפל במי ששולח אותם. את ההתיישבות אנחנו דורשים להסדיר לא בקוסמטיקה ולא בדיבורים, אלא במעשים".

חננאל דורני, יו"ר מועצת יש"ע, אמר בעצרת: "אדוני ראש הממשלה, באנו לכאן הבוקר כי אי אפשר יותר לשתוק. יש להחזיר את ההרתעה שהלכה לאיבוד. צריך להחזיר את המחסומים ולהגביל את התנועה. כך יחזור הביטחון לכבישי יהודה, שומרון ובקעת הירדן. תחזור להילחם בטרור כמו

משרדים ראשיים:

דרך בן גוריון 19 ב"ב ת.ד. 2106
טל: 03-5796643, פקס: 03-5796645
Office@kav-itonut.co.il

המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות
פניות לוועדה הרוחנית יש לשלוח לת.ד. 2106

גרפיקה: ללי שרליון, מיכל ירחי,
שרה מור, חיה מרגלית

מו"ל: קו עיתונות דתית בע"מ
הדפסה: גרופופרינט

מו"ל ויו"ר הדירקטוריון: אריאל קוניק

עורך ראשי: אבי גרינצייג
צלמי מערכת:
עוזי ברק, בועז בן ארי, יוסי שחר, פוטו ציון

כאן ישראל

בעיות הפצה?

טל: 03-5796643
פקס: 03-5796645

עמיחי: "רצינו להתחיל קודם כל להגיד תודה לקב"ה, שעשה לנו ניסים שאשתי יכולה לשבת אתנו היום, שפגעו לי שלושה כדורים ברגל ואני בעזרת השם עוד אוכל ללכת". הוא הודה לצוות הרפואי, לפרמדיקים, לבני המשפחות ו"לכל עם ישראל, שאתם, פשוט איזה כיף להיות חלק מעם כזה שכל הזמן שולחים מכתבים, הודעות, מתקשרים, ביקורים, נון טופ כל הזמן".

שירה סיפרה על הדרך לבית החולים לאחר הפיגוע: "הבחור פה שיושב (הפרמדיק שליווה אותה) הוא זה ששמר עליי בהכרה, כל הזמן אמרתי לו אני מאבדת את ההכרה, הוא אמר לי את לא מאבדת את ההכרה. זה ממש בזכותו. אז כן אנחנו זוכרים כל מה שהיה. מהרגע הראשון, אני עד בעצם כמו שעמיחי אמר עד חדר ניתוח הייתי בהכרה".

שירה הודתה לצוות בית החולים: "לא קל להיות חולה. אין לי מילים לתאר כמה תמיכה הם נותנים לנו נפשית ופיזית. תודה לפרמדיקים, בזכותם אני חיה. כמובן תודה לקדוש ברוך הוא. איבדתי המון דם בפיגוע, והייתי צריכה לקבל הרבה מנות דם. אני מרגישה שעם ישראל תומך בי נפשית, מחזק אותנו בכל צעד ושעל. עם ישראל מחזק אותי פיזית, הדם של כל עם ישראל זורם לי בעורקים כרגע, בכלל לא שלי, זה נותן הרבה כוח".

חייתי בכיליון עיניים

איריס חג'בי

עברו חודשיים ועשרה ימים מאז שקיבלנו את ההודעה הנוראה מכל, שזיר, הבן שלי, נרצח במקום עבודתו על היתו יהודי. קם בבוקר, הלך לעבודה להביא פרנסה הביתה לאשתו ושלושת ילדיו ולא חזר. עברנו את כל הזמן הזה עם הרבה כאב ובכי. והחלטנו לצאת למאבק על הריסת בית המחבל, גירוש משפחתו והפסקת העברת הכספים שמגיעים למשפחות המחבלים שרוצחים יהודים על היותם יהודים. המחבל לא נתפס במשך 9 שבועות. היה תסכול וכעס גדול על כך שהמודיעין שלנו והצבא שלנו לא מצליחים לשים את היד עליו במשך תקופה ארוכה. המחשבה שאולי הוא יתפס, יישאר בחיים וילך לכלא ואני אצטרך לעמוד מולו בבית משפט לא ירדה ממחשבותי. זה היה הסיט שלי, אבל ביום שקיבלתי הודעה שחיסלו אותו ירדה לי אבן מהלב והרגשתי שנעשה איזה שהוא צדק שהוא מת כמו שרצח את הבן שלי.

השמחה הייתה מהולה בעצב, אבל בעיה אחת נפתרה. השבוע בבוקר ה 17 לחודש קיבלנו הודעה שהבית הולך להיהרס חייתי בכיליון עיניים שאולי באמת יעשה מעשה והבית ייהרס כמו שאני מדמינת שצריך להיות, גם שזה בחלקו. מבחינתי להרוס את מה שאמרנו שיהרס, אז היו צריכים להשאיר רק 4 עמודים וקומה למעלה, כי אותה לא רצו להרוס כי טענו שלבן אין זיקה למחבל שרצח...

אבל מה שראיתי היה הנורא מכל. הרסו מעט ובעצם השאירו חללים להכנת חלונות גדולים יותר, ויטרינות, ועוד מעט הם יחזרו לבנות מחדש. עצוב ומתסכל שכך זה נראה, עושים מאתנו צחוק, לא רק הפלסטינים, אלא גם הצבא ומי שהחליט על הריסה שכזאת. אנחנו מתכוונים להמשיך במאבק להריסת כל הבית. להגיש ערעור ולנסות להגיע להריסת כל הבית, ולהוכיח שהאח הוא חלק מהמשפחה שהייתה שותפה לרצח.

הכותבת היא אמו של הקדוש זיר חג'בי הי"ד
שנרצח בפיגוע בברקן

את מצלמות האבטחה כדי לסייע לבנה המחבל הנמלט לאחר הפיגוע. בנוסף, במהלך מנוסתו בוצעו בבית המשפחה עצרות והפגנות תמיכה במחבל ובמעשהו מדי יום שיש. הבית נהפך למוקד מפגן שנאה והסתה ותמיכה ברצח יהודים. אנחנו דורשים מהמשלה בהתאם לחוק ולמוסר האמיתי, להרוס כליל את הבית! לגרש את בני המשפחה שידעו מראש על הפיגוע ולחלט כל שקל שיגיע לחשבון הבנק שלהם בתור הוקרה על רצח ילדינו! ולהרוס מידית את כל בתי הסייענים שסייעו לו במנוסתו בחודשים האחרונים. רק זה ימנע מעוד משפחות להצטרף אלינו למשפחת השכול והכאב".

מארגון בצלמו שמלווה את מאבק המשפחות השכולות למען הרס בתי המחבלים נמסר: "אנחנו מברכים על ההרס של בית הרוצח, אך מצטערים שמדובר בהרס חלקי בלבד,

הריסת בית המחבל

למרות שמדובר בקן צרעות של משפחת מחבל שידעה ותמכה". ובהמשך לחשיפת 'קו עיתונות' על המספר העצום של בתי מחבלים שטרם נהרסו, הארגון דורש להרוס גם אותם: "אנחנו דורשים להרוס את 105 בתי המחבלים שכבר נמדדו אך לא נהרסו מסיבות משפטיות. לא יתכן שעודף משפטי ציפה ימנע מזה"ל לחסל את הטרור. בנוסף אנחנו דורשים חילוט מלא של כל שקל שמגיע למשפחת טרור ישר מהחשבון בנק שלהם למדינת ישראל לרווחת נפגעי הטרור ולא למתן מענק לרוצחים".

"הדם של כל עם ישראל זורם לי בעורקים"

ונפנה לרגע אל בית האבלים מהפיגוע הרצחני בגבעת אסף בשבוע שעבר וזה עתה קמו משבע המשפחות. ראש הממשלה בנימין נתניהו שיגר מכתב תנחומים להורי החייל החרדי יוסף כהן הי"ד שנרצח בפיגוע הירי בצומת אסף יחד עם חברו יובל מור יוסף הי"ד.

את מכתבו פותח נתניהו: "העם כולו מתאבל אתכם וניצב לצדכם באהבה אין קץ. התרגשתי עמוקות מן הדברים שהשמעתם באצילות נפש עם קבלת הבשורה המרה. את, אדל, הודית על הזכות לקבל את יוסי - כמתנה נפלאה - במשך 19 שנים וחצי. אתה אליהו, אמת שחבל שהשכול מחבר בינינו, עלינו לזכות לכך שהאהבה תחבר בינינו. בימים האחרונים נחשפה לעיני הציבור דמותו היפה של יוסי. הנתניה העצומה שלו לכל אדם, אהבת העם והארץ, והרצון העז לתרום למען הגנתה של הארץ - כל אלו התלכדו בנשמתו הגדולה והמאירה", כותב נתניהו וממשיך: "תנחומי הכנים מסורים לכם בהוקרה שאין גדולה ממנה, מסרו זאת לבני משפחתם, לבנים, לבנות ולכל הקרובים. בהמשכת דרכו של יוסי, ובבניין ירושלים - ננוחם".

באותו הקשר, ביום ראשון השבוע קיימו מסיבת עיתונאים בני הזוג שירה ועמיחי איש-רן, תושבי אלון מורה שנפצעו בפיגוע בצומת עפרה לפני שבוע, ושכלו בסוף השבוע את תינוקם שנולד בבית החולים. בפתח מסיבת העיתונאים אמר

האולטימטומים שלכם". הדיון המביך הזה נמשך עוד רבות כאשר ככל שהזמן עובר - רמת השיח יורדת.

ומעצמות קולני אחד לעצמות קולני נוסף באותו ההקשר: עימות חריף נרשם גם בישיבת ועדת חוק וביטחון שהתכנסה ביום א' לדיון ביישוב עפרה. במהלך ויכוח על המשך הבנייה בהתנחלויות, ראש מועצת שומרון, יוסי דגן, הטיח ביר"ר האופוזיציה ציפי לבני: "למה את מתנשאת? למה את שונאת אותנו?" לבני השיבה: "אני לא שונאת, אני כועסת".

במהלך הדיון דרשו ראשי מועצות ביהודה ושומרון לפעול להסדרת היישובים, חיזוק ההתיישבות וביטחון התושבים המתגוררים ביישובים. דגן אמר כי התשובה לטרור היא עוד ועוד בנייה וחיזוק ההתיישבות. לבני התנגדה לדבריו ואמרה: "אנחנו מאוחדים בביטחון, אבל אל תכניסו לתוך זה אג'נדה פוליטית. את צורכי הביטחון לא תקבעו".

תגובתה עוררה סערה ודגן, שזכה לגיבוי מחברי הכנסת בצלאל סמוטריץ' (הבית היהודי) ואורן חזן (ליכוד), צעק לעברה: "למה את שונאת אותנו? למה את מתנשאת עלינו?" ח"כ חזן הוסיף: "בשום מקום בעולם לא היית מדברת ככה". דגן תקף את לבני בחריפות ואמר: "את לא היית מעזה לדבר כך לראש רשות מעוטף עזה. אנחנו קברנו תושב. תינוק בן שלושה ימים. תכבדי אותנו. למה את שונאת אותנו? למה את מתנשאת עלינו? ציפינו שבזמן כזה תבואי תשתתפי בצער, ותעזרי לנו בלי קשר לוויכוח הפוליטי להשגת מרכיבי בטחון ליישובים ולהציל חיים. במקום זה את מגיעה עם מיקרופון ועם החולצה כדי לעשות הצגה".

לבני השיבה: "אני לא שונאת, אבל אני כועסת. תדע שמה שאתה מרגיש כלפי התושב אני מרגישה כלפי כל אזרחי ישראל. נוכל להמשיך לנהל את הוויכוח כשנבין שהכאב שלנו הוא אותו כאב וכולנו רוצים לתת ביטחון לכולם. את הוויכוח הפוליטי הקשה בינינו ננהל על בסיס זה, ולא בכסות ביטחונית".

יחריב בית

ובאותו ההקשר ובהמשך להבטחת ראש המשלה על הריסות בתי מחבלים, לוחמי צה"ל הרסו ביום שישי בלילה, בשיתוף לוחמי משמר הגבול וכוחות המנהל האזרחי, את המבנה בן ארבע הקומות בו התגוררה משפחת המחבל איסלאם יוסף אבו חמיד ממחנה הפליטים "אל עמרי", שהרג את לוחם דוברקן, סמל-ראשון רונן לוברסקי ז"ל, במהלך פעילות מבצעית בתאריך 26 במאי 2018.

במהלך הפעילות התפתחו מספר הפרות סדר אלימות בהן השתתפו עשרות פלסטינים שיידו אבנים לעבר הכוחות. הלוחמים הגיבו באמצעים לפיזור הפגנות. לא היו נפגעים לכוחותינו. באותה הפעילות, השתתפו גם לוחמי יחידת "דוברקן" (בה שירת רונן לוברסקי ז"ל) אשר גם איתרו ולכדו את המחבל ב-13 ביוני 2018.

ביום שני לוחמי צה"ל בשיתוף לוחמי משמר הגבול וכוחות המנהל האזרחי, הרסו את המרתף והקומה הראשונה במבנה בו התגורר המחבל אשרף נעאלוה ובני משפחתו בכפר שוויכה. נעאלוה כוזר ביצע את פיגוע הירי באזור התעשייה ברקן, בו רצח את קים לבנגרונד-יחזקאל וזיר חג'בי ז"ל ופצע ישראלי נוספת באורה בינוני בתאריך 07 באוקטובר 2018. כוזר המחבל אותר לאחר מאמץ מודיעיני ומבצעי מתמשך של שב"כ, ימ"מ וצה"ל בתאריך 13 בדצמבר 2018 ונהרג במהלך ניסיון מעצרו.

משפחות הנרצחים בפיגוע בברקן אמרו בשיחה עם 'קו עיתונות': "מצער מאוד שלאחר למעלה מחודשיים מהרצח הנפשע בילדינו צה"ל החליט באופן חלקי בלבד להרוס חלק קטן מהבית. מדובר בתיקוני טיח ולא הרס כנדרש. בשם שיקולי מוסריות מזויפים צה"ל חס על משפחת טרור. מדובר במשפחה שידעה מראש על הפיגוע ולא עשתה כלום למנוע אותו".

בני המשפחות ממשיכים ומדגישים כי "המשפחה הסתירה

מפקד החטיבה המרחבית בנימין, אלי"ם שרון אסמן, בזירת הפיגוע בצומת אסף

יחינו מינמים...

36 שעות של נשמה. אינספור רגעי

יש לנו 36 שעות בלבד להצלת חיים:
מתקשרים עכשיו ומקימים יחידה
לטיפול נמרץ ילדים

כולנו רוטשילדים

היו

מתקשרים תורמים

03-308-7000

מקדימים רפואה

19-20/12 | י"א-י"ב בטבת

חיים

סוף ומקדימים

*3780

הקווים נפתחו:
חמישה מיליון שקלים שנתרם - יהפכו לעשרה מיליון.
כל שקל תרומה, שווה שני שקלים

יוקר פה

מחירי החשמל, המים ורוב מוצרי הצריכה צפויים לעלות, במה שהוביל לפתיחת מחאה חברתית נרחבת שהגיעה לוועדות הכנסת • יוזם המחאה: "נחנקנו מכל המילים היפות. הייתי מצביע לליכוד במשך שנים - הליכוד בגד בנו וירק לנו בפנים"

אורלי גינזבורג צילומים: ויקיפדיה

נושא יוקר המחיה שב לאחרונה לסדר היום הציבורי, וזאת לאור הודעתן של חברות רבות על העלאת מחירים. בין היתר, לאחרונה הודיעה רשות החשמל כי התעריף יעלה בשיעור של 6.9% לצרכנים המשתמשים בחיבור חד פאזי, ולצרכנים המשתמשים בחיבור תלת פאזי, התעריף יעלה בשיעור גבוה אף יותר – של עד 8.1%. מדובר בעלייה משמעותית שהייתה אמורה להיכלל לכאורה עם גילויי מאגרי הגז השייכים בין היתר למדינה. בנוסף, מרשות המים נמסר כי בינואר מחירי המים צפויים לעלות בכ-4.5% וזאת בעקבות שורה של סיבות כשאחת מהם היא הודעת רשות החשמל להעלאת מחירי החשמל. על פי רשות המים, הדבר ייקר את עלות התפלת המים. גם בקרב חברות קמעונאיות חלה עליית מחירים – בעיקר בנוגע למוצרי המזון הבסיסיים. התייקרויות צפויות במוצרי תלמה, קוקה קולה, תנובה ואסם. חברת אסם הודיעה על עליית מחירים בשיעור של 2%-4.5% בתחילת 2019 במוצרים כמו עוגיות, מרקים, חטיפים וקטשופ. גם חברת יוניליוור הודיעה למשווקים הגדולים על עלייה קרובה של 3% במחירים של מרקים, חומרי ניקוי וחטיפים. קוקה קולה תעלה את מחירי הבקבוקים המשפחתיים ב-3.45%. גם במוצרי החלב צפויה עלייה: תנובה הודיעה כי היא עומדת להעלות את מחירי המוצרים ב-2%-3%, נרשמו גם עליות מחירים של 8% במחירי הטונה מצד חברת ויליגור.

החברות מצדיקות את עליות המחירים בעליית מחירי החשמל, עליית גובה שכר המינימום שקידמו כחלון ויו"ר ההסתדרות אבי ניסנקורן וכן גם בעלייה במחירי חומרי הגלם. עליות מחירים אלו צפויות להיות מורגשות בעלייה של הוצאות משקי הבית של הישראלי הממוצע.

בעקבות עליות המחירים הצפויות הכריזו בשבוע שעבר שר האוצר משה כחלון ושר הכלכלה אלי כהן על הקמת ועדה רחופה לבחינת יוקר המחיה בישראל. בראשות הוועדה יעמוד פרופ' ירון זליכה, ששימש בעבר כחשב הכללי באוצר. הוועדה תדון בביצוע רפורמות, ייעול השירותים הממשלתיים צמצום הביורוקרטיה והרגולציה וכן בנוגע להשקעה בחדשנות ובשיפור הפיריון במשק בישראל.

ביום שלישי השבוע, התקיימה ישיבה בנושא. הישיבה מגיעה על רקע מאמציו של שר האוצר למניעת עליית מחירי החשמל. המאמצים כוללים הן פריסה של ההתייקרות על פני מספר פעימות, וכן צמצום ההתייקרות ב-50% לפחות. במקביל, נמשכים המאמצים

בשכבות הכי חלשות. אל תספרו לנו סיפורים". ח"כ אמיר אוחנה (הליכוד) וח"כ רועי פולקמן (כולנו) התעמתו עם חברי האופוזיציה. אוחנה: "אפשר להגיד הרבה דברים על אנשים שמתמודדים בפרימריס, דבר אחד אי אפשר להגיד עליהם, שאנחנו לא מחוברים לעם". אוחנה אף פנה לח"כ מאיר כהן (יש עתיד) ואמר: "מי מצביע לכם ומי מצביע לנו? מי זה שמצטלם עם אפוד זוהר?" ראש רשות החשמל אסף אילת התייחס אף הוא לעליית המחירים בוועדת הכלכלה: "המצב בו יצרניות חשמל קטנות קונות גז במחיר נמוך יותר מחברת החשמל אינו מתקבלת על הדעת. חברת החשמל צריכה לקבל את המחיר הטוב ביותר במשק".

השינוי יכול להגיע רק מהחרדים

| איציק מצרבי |

מחאת האפודים הצהובים בצרפת רק חיזקה את טיעוניו באשר למחאה המאיימת לפרוץ בקרוב אם לא יתעשתו קברניטי המדינה - ויפה שעה אחת קודם. לפני שניגע בנקודה ננסה להבין את ההבדלים בין המחאות הבולטות שאנחנו מכירים ואלו מהן באמת השיגו את המטרה.

ישראל 2011 - מחאת יוקר המחיה - החלה ממחאת הקוטג' והפכה לפוליטית מתייפפת. האביב הערבי - גל של התקוממויות, הפגנות, ומעשי מחאה ואלומות בהיקף חסר תקדים בעולם הערבי, שהחלו ב-17 בדצמבר 2010 בטוניסיה. ב-25 בינואר 2011 החלו מחאות ענק במצרים, ובמיוחד בכיכר א-תחריר. המפגינים התעמתו עם כוחות הביטחון, מחו כנגד משטרו של הנשיא חוסני מובארכ וקראו להדחתו, על רקע העוני המתמשך במדינה והשחיתות השלטונית - מוכר לכם? למרות כל מאמציו של מובארכ - ההפגנות נמשכו. לאחר 18 ימים, בהם שכבו על הגדר מיליוני מצרים, עם אבדות בנפש - ב-11 בפברואר אולץ מובארכ להתפטר מתפקידו.

צרפת, תחילת נובמבר 2018 - מחאת האפודים הצהובים צמחה מתוך "קברוצות זעם" שהתפתחו בפיסיסבוק, המחאה נבעה מתוך תחושות הייאוש, הנישול וההדרה של בני המעמד הבינוני והנמוך, אותם אזרחים הרחוקים מהעושר קראו "מוות למיסים" ו"מקרון הגנב לך הביתה" מוכר לכם? הדגל הראשון שנשא המפגינים היה ההתנגדות להעלאת המס על הדלק, מקרון התעקש, אך לאחר מספר סבבים, אלפי עצורים, מאות פצועים וכ-100 הרוגים - מקרון מתקפל ועוצר את עליית מחירי הדלק.

המכנה המשותף בין האביב הערבי ומחאת האפודים הצהובים הוא שאנשים היו מוכנים לאבד את חירותם כדי ליצור שינוי, מה שאי אפשר לומר על הישראלים יפי הנפש במחאת יוקר המחיה של 2011, והחלק העצוב הוא שלא למדנו כלום. המחאה של 2011 לא הובילה להזזת יוקר המחיה, היא פשוט הולידה יועצים חכמים יותר ליצרניות ולפוליטיקאים כדי לגבור על תודעת הציבור.

איך כל זה קשור לחרדים? 1. כשהחרדים יוצאים להפגין הם מוכנים לאבד את חירותם כדי להשיג את התוצאה. 2. בכל הסקרים שביצעתי ככתב כלכלי בעשור האחרון, יצא שהרשתות החרדיות היו תמיד בחלק העליון של טבלת הרשתות היקרות, החרדים בלי להרגיש תמיד משלמים יקר יותר על כל כך הרבה מוצרים בלי להרגיש. 3. החרדים צריכים להתעמק במספרים ולהבין שהכוח בידיים שלהם - ויפה שעה אחת קודם. אני לא מעודד אלימות כלשהי ובטח לא עבירה על החוק, אבל חרדים – צאו מאזור הנוחות, עובדים עליכם בעיניים.

למניעת עליית מחירי המזון: שר הכלכלה אלי כהן פועל מול ראשי המאפיות בניסיון למנוע את התייקרות הלחם האחיד שבפיקוח, ומציע להם בתמורה תמריצים בשווי של כ-20 מיליון שקלים. בתוך כך, השר כחלון אומר לרשות המסים כי במידה שחברות המזון ימשיכו להעלות מחירים, יש להוריד את המכסים ולהוזיל את המזון המיובא.

"אני הייתי ילד רעב"

דיון החירום כונס ביום שלישי בוועדת הכלכלה של הכנסת בראשות ח"כ איתן כבל, בעקבות גל ההתייקרויות הצפויות בתעריפי החשמל ובמוצרים רבים במשק. בדיון השתתפו בין היתר יו"ר רשות החשמל, רשות המים, ראש ועדת המחירים באוצר ויו"ר חברת החשמל. לדיון הגיע גם יו"ר המחנ"צ אבי גבאי שאינו חבר כנסת ופעילי מחאת האפודים הצהובים.

דוד מזרחי, יוזם המחאה, תקף בחריפות את הליכוד ופנה למנכ"ל חברת החשמל: "אם תעלו בשקל אחד את מחירי החשמל אנחנו נגיע אליכם מחוץ לבית, נייצר לכם הפגנות שלא נראו בתולדות מדינת ישראל". מזרחי סיפר את סיפורו האישי ובסופו יו"ר הוועדה איתן כבל קם ללחוץ לו את היד. "יוקר המחיה נוגע בכל כך הרבה משפחות במדינת ישראל", הוסיף מזרחי. "אני חי בשכר מינימום וצריך לטפל באמא חולה. מספיק לפגוע באנשים

הכי חלשים – בחורף. אני הייתי ילד רעב שבחורף אבא שלו היה מחביא את חשבונות החשמל במגירה והיה מפחד שלא תגיעו אלינו לבית ולא תסגרו לנו את החשמל. אני פה היום מייצג את כל הילדים הרעבים במדינת ישראל".

"חלאס נמאס לנו", הוסיף מזרחי. "נחנקנו מכל המילים היפות. אנחנו פה רוצים להגיד בקול ברור אני הייתי מצביע לליכוד במשך שנים – הליכוד בגד בנו והליכוד ירק לנו בפנים, בפריפריה החברתית והגיאוגרפית, השפלתם אותנו. במשך שנים הוא פוגע

זקן העיתונאים: נח קליגר ז"ל

בגיל 92 נפטר ניצול השואה, הסופר והעיתונאי נח קליגר ז"ל • לא אחת התייצב נגד דעת הקהל והתקשורת להגן על קדשי ישראל, נודע במאמריו בנושא השואה וזכה גם לקבל את עיטור לגיון הכבוד הצרפתי

יצחק לור

צילום: משה מילנר, לע"מ, וקיפדיה, יוטיוב

השבוע הלך לעולמו העיתונאי והסופר נח קליגר ז"ל. בפטירתו היה כבן 92, ואחד מהסמלים היותר מוכרים של ניצולי השואה. קליגר נולד בשנת 1926 בעיר שטרסבורג שבצרפת, בנם של ד"ר ברנארד קליגר, עיתונאי וסופר, ותקלה-אסתר לבית אייבשיץ. הוא גדל והתחנך בצרפת, לוקסמבורג ובלגיה. כנער עסק בספורט, בעיקר ריצות קצרות ושחייה למרחקים ארוכים. זיקתו ליהדות הייתה משמעותית והוא רבות היה מתבטא בנושא: "גדלתי בבית יהודי כשר. בערבי שבת ובחגים הלכנו לבית כנסת, צמתי ביום כיפור ובט' באב והנחתי תפילין", אמר בעבר. עוד הוסיף: "אני עדיין מקפיד על חלקים מסוימים של ההלכה. מאחי המנוח יונתן, שהגיע לישיבה בבריטניה ב־1935 והיה לרב בתום המלחמה, למדתי הרבה. יונתן היה רב אורתודוקסי, אבל מודרני וסובלני מאוד, שלא העיר לאף אדם שבחר שלא לחיות לפי ההלכה".

מקורבו הרב מוני אנדר סיפר לאתר 'כיכר השבת': "בפעם אחרת, לפני סוכות, נעמד לצילום עם בני שהביא לו ארבעת המינים, התרגש עד דמעות, ואז פתח במסכת ארוכה של תובנות לסובבים הנדהמים שלנו שבמרכזה - חבר'ה אל תבלבלו את השכל: היהודים האמתיים זה החרדים... סביבנו עמדו למעלה מעשרה עיתונאים ועורכים נחשבים וצעירים, וכשהם שמעו את זה מניצול שואה כמו נח, היה זה מבחינתם כמו לחזות ביידית השכינה להר סיני".

בנוסף, לפני תקופה שודר אייטס ארוך בחדשות 2, שבו הכתבת לענייני חינוך יעל אודם תקפה את חב"ד בגלל "הטעיית הקהל". ימים ספורים לאחר מכן, קליגר תקף את המבקרים באומרו "במה מדובר? בהופעות חנימיות לילדים ונוער בל"ג בעומר ובשבועות, עם שחקנים, ליצנים, זמרים, ועוד. הופעות מהסוג הזה נערכות 'בחסות', כפי שאומרים כיום, מפעלים שונים, בנקים ועוד, כאשר שם הגורם המממן של האירוע מצוין במודעות או בכרזות שקוראות לקהל להגיע. הגיוני. אודם גילתה שגם חב"ד מארגנת הופעות כאלה, אלא שלדבריה העובדה הזו מודפסת בכרזות באותיות קטנות. בנוסף, טענה, בהצגות הללו 'מופיעים' רבנים של חב"ד שמספרים על תנועתם וערכיה - ויש גם, שומו שמיים, מקומות להנחת תפילין ואפילו לתפילות. לכן, נאמר בכתבה, מדובר בהטעיה, ואפילו הונאה. מדוע מצניעים את העובדה שהמארגנים הם חב"דניקים? מדוע לא כותבים זאת באותיות גדולות?

"אני לא מבין מה הבעיה כאן. האם מכריחים את הקהל להאזין לרבנים, להניח תפילין או להתפלל? ברור שלא. ואולי היה כדאי למארגנים דווקא להבליט את שמם, כי במדינת ישראל חיים שומרי מצוות רבים שהיו מעדיפים להגיע דווקא לאירועים מהסוג הזה שעורכת חב"ד. הרי בכל זאת מופיע בהם גם 'יובל המבולבל'. ואגב, מדוע לא שאלו מה דעתם של אחדים מרבבות הישראלים המטיילים בתום שירותם הצבאי ברחבי תבל ונוהרים בהמוניהם לסניפי חב"ד? מדי כל ערב חג? האם גם הם 'הוטעו'?"

תקופת השואה

תחת הכיבוש הגרמני בבלגיה, היה קליגר פעיל כבלדר במחתרת הבלגית וגם בתא מחתרת של תנועות הנוער הציוניות שעיקר פעילותן הייתה להעביר ילדים וצעירים דרך צרפת לשווייץ הנייטרלית. בתפקידו זה היה קליגר איש הקשר עם המבריחים המקצועיים בגבול בלגיה-צרפת וצרפת-שווייץ. קליגר צויד במסמכים מזויפים כנער בלגי נוצרי בשם ג'וזף פלס, יליד בריסל. מכיוון שדיבר צרפתית בניב בלגי וגם פלמית, ומכיוון שנהג לנסוע על אופניים, לא עורר מעולם חשד כלשהו בסריקות הרבות שערכו הגרמנים.

למרות ההסוואה, נעצר קליגר באוקטובר 1942 על ידי הגסטפו, נשלח למחנה מעבר מכלן, וב־15 בינואר 1943 הועבר באחד המשלוחים לאושוויץ. בלילה שבין ה־17

ל־18 בינואר 1945 יצא עם שרידי מחנות אושוויץ לצעדת המוות שבסיומה הגיע למחנה דורה-מיטלבאו שליד נורדהאוזן, שם הועסק בייצור טילים מסוג V-1 ו-V-2. ב־4 באפריל 1945 יצא שוב לצעדה שנמשכה עשרה ימים עד למחנה ראונסבריק, בו שוחרר ב־29 באפריל 1945. מיד עם שובו לצרפת ובלגיה הוא פגש את הוריו, שנשלחו גם הם לאושוויץ, אך למקומות שונים, והתנדב כפעיל בארגון הבריחה של המוסד לעליה ב'. קליגר נחשב לאחד היחידים ששרד את אושוויץ עם משפחתו. אחיו הבוגר, הרב יונתן קליגר, נשלח על ידי האב לישיבה באנגליה בשנת 1935 וכך ניצל.

העלייה לארץ ישראל

לאחר המלחמה החליט קליגר לעלות לארץ ישראל. בתחילה היה מפקד מחנה קאילו ב', אחד ממחנות המעבר למעפילים ליד מארסיי, וב־10 ביולי 1947 עלה על הספינה "פרזידנט וורפילד" (לימים "אקסודוס"). רבהחובל יצחק (אייק) אהרונוביץ' ומפקד המבצע מטעם הפל"ם יוסי הראל צירפו את קליגר לצוות הספינה. הוא היה ממפקדי הקרב בלב ים נגד חיילי הקומנדו הימי של הבריטים. בחיפה הועלה על אחת משלוש אניות הכלא עליהן הועמסו אלפי המעפילים בדרך למחנות המעצר בקפריסין. האניות, אושן ויגר, ראנימיד פארק ואמפייר רייול הפליגו בחזרה לצרפת, אך המעפילים סירבו לרדת מהן. הבריטים, תחת לחץ התקשורת, דעת הקהל ומדינות רבות ברחבי העולם, הסכימו להוציא את המעפילים מצרפת אבל הובילו אותם למחנות הסגר בגרמניה. בסופו של דבר עלה קליגר לישראל, השתתף במלחמת העצמאות ולאחר מכן התיישב בתל אביב.

קריירה עיתונאית

קליגר דיבר שמונה שפות. במשך שנים שימש ככתב ספורט. בשנת 1957 הצטרף למערכת העיתון ידיעות אחרונות. בין היתר היה עורך מוסף הספורט, עורך חדשות חוץ ברסק החדשות וכתב. בתפקידו זה הוא כיסה את כל המשפטים נגד הפושעים הנאציים, מאדולף אייכמן וג'ון דמיאניוק בירושלים, דרך משפט פושעי אושוויץ בפרנקפורט וכלה במשפט פושעי מייזנק וטרבלינקה בדיסלדורף.

קליגר נחשב למומחה לתולדות השואה ולמלחמת העולם

השנייה ופרסם אלפי כתבות ומאמרים על נושאים אלה ואחרים במשך הקריירה בת עשרות השנים. הוא גם הרצה בישראל וברחבי העולם על נושאים הקשורים לשואה, להעפלה ולעיתונות. במשך השנים הוביל עשרות משלחות של ישראלים למחנות ההשמדה באירופה.

ב־2011 זכה בפרס על מפעל חיים מטעם ארגון בני ברית ובפרס על מפעל חיים מטעם אגודת העיתונאים בישראל. כמו כן, הוענק לו עיטור לגיון הכבוד הצרפתי בדרגת אביר, העיטור הגבוה ביותר הניתן על ידי צרפת. בשנת 2015 קיבל מאוניברסיטת חיפה תואר דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד.

נתינו נפרד

קליגר נפטר לפני כשבוע. הותיר אחריו אישה, ז'קלין, ושתי בנות. הבת הצעירה, איריס ליפשיץ-קליגר, היא עיתונאית בידיעות אחרונות, אותה אימץ קליגר לבת ולכן היא נושאת את שמו.

ראש הממשלה נחניהו אמר בדברי ההספד בבית ידיעות אחרונות: "נח היה בשואה, אבל הוא היה בקטגוריה מיוחדת. הוא היה מה שאני מגדיר לוחם השואה, אדם צעיר שסייע בהצלת יהודים בצרפת, עד שנפסע על ידי הגסטפו ונשלח לאושוויץ. זה ברור מאליי שהוא היה אדם עם כוחות גוף ונפש. הוא היה באמת אתלט, הוא היה ספורטאי, ומעבר לאחריות שכלו, היה בו כנראה רצון חיים כביר".

נחניהו אמר עוד: "אין כמעט אנשים ששרדו את אושוויץ עם תעצומות נפש כאלה. הוא שרר, הגיע לארץ, השתתף במלחמת העצמאות. הייתה לו הבנה ישירה על גודל החורבן ועל גודל התקומה ומשמעות התקומה. במהלך כל שיחה שלי איתו הוא הבין שמדינת ישראל זה נס, אבל זה נס נרכש. זה לא נס מובטח משמיים, לפחות לא לתפישתו. עוצמתו היא עוצמתה של מדינת ישראל, ואני אוסיף בצקתה של מדינת ישראל".

ראש הממשלה הוסיף: "נח היה לוחם צדק, הוא היה חדור באש המוסריות והאמת. הוא לא עשה חשבון לאף אחד, הוא כתב את דעתו. לפני כשנה, היה טקס של ציון 75 שנים לגירוש יהודי פריז מפרזי בנוכחות נשיא צרפת וביקשתי מנח וז'קלין להצטרף אליי לציון הטקס הזה. ההתרגשות שלו הייתה כבירה. הוא הבין את המשמעות - שאנחנו חוזרים כנציגיה של מדינת היהודים שקמה מהעפר והפכה לכוח יהודי עולה. הוא כתב לא את הכול, אבל הוא היה כותב את העיקר. הוא היה כותב באובייקטיביות מתוך עמדה, הוא היה כותב במקצועיות, הוא היה תפארת למדיניות הישראלית. הוא היה עיתונאי, אנחנו מגדירים את זה 'עיתונאי של פעם' אבל הוא מאיר את הדרך. זה לא פנס שמגדיר את הדרך אחורה - זה מגדלור שמאיר וצריך להאיר את הדרך קדימה".

הבת איריס קליגר-ליפשיץ אמרה: "נח שלי, לו רק יכולת להציץ לרגע ולראות כמה כבוד ואהבה חולקים לך כאן במשפחה הראשונה שלך, משפחת 'ידיעות אחרונות', משפחה מיוחדת במינה. מי שנכנס אליה לא רוצה לצאת ממנה לעולם' - ככה אמרת לי בשיחות הבוקר שלנו, שהיו עד לפני כמה ימים. עוד היית אומר 'למה לא צלצלת בשמונה וחצי? כבר תשע'. היית מסמיק מאושר ומחייך את החיוך שלך ועל הדרך מעיר את ההערה שלך 'כמה חבל שאנחנו לא בבניין בתל אביב', בניין שהיה לך כל כך קשה להיפרד ממנו. לכן, לבניין בראשון לציון היה לך קשה יותר להגיע, אבל עשית את זה עם ההליכון שלך".

הבת אמרה עוד: "המשכת לכתוב מהבית, וכמו כתב צעיר כשלא היה מתפרסם האייטס שלך - היית מכין אותי מראש ואמרת שאתה שוב מתכוון להתקשר לעורך או לעורכים. אמרת 'גם אם אני בגיל 92, אם מאמר שלי לא מתפרסם איריס - אני לא קיים'. נח, למעשה מבחינתי לא הפסקת לכתוב לרגע, גם ביומך האחרון. הכתבת לי מאמרים ממיטת בית החולים ואוי לי אם הייתי מנסה להשחיל מילה נוספת כי לא כל כך הבנתי מה אמרת בגלל המצב שבו היית. יומיים לפני שהלכת העיתון שלנו ציין 79 שנה לגיליון הראשון. כל כך התרגשת כאילו והיית כתב צעיר שקיבל עכשיו את הידיעה שלו. כן, זה היה האיש. עיתונאי בכל רמ"ח איבריו עד יומו האחרון".

שחרור המוני: אלף אסירים יצאו לחופשי

בעקבות פסיקת בג"ץ שמחייבת את המדינה להקצות יותר שטח מחיה לכל אסיר, משוחררים אלף אסירים 'קלים' • האם קיים סיכון משמעותי לביטחון הציבור? מדוע לא פורסמה רשימת המשוחררים? וניצד ניתן למנוע את הבעיה בעתיד? • וגם: הפער העצום בין אסירים שמשקמים במסלול התורני לכל השאר

אוריאל צייטלין

צילום: ויקיפדיה, שב"ס

כ-1,000 אסירים היו אמורים להשתחרר אתמול (חמישי) לאחר סגירת העיתון מבתי סוהר ברחבי הארץ, בעקבות פסיקת בג"ץ שקבע כי המדינה צריכה לדאוג לשטח מחיה מינימלי לכל אסיר ועצור במתקני הכליאה. מדובר באסירים פליליים השפוטם למאסר של עד ארבע שנים, והודעה בדבר שחרורם הועברה למאות נפגעי העבירות שביצעו.

השחרור ההמוני מתבצע במסגרת יישום תיקון חוק השחרור המנהלי שאושר בכנסת בנובמבר 2018, לאחר שביוני 2017 פסק בג"ץ כי על המדינה להעמיד תוך 9 חודשים את שטח המחיה המינימלי לכל אסיר ועצור במתקני הכליאה בישראל על 3.5 מ"ר, ולאחר מכן, תוך 18 חודשים, על מינימום של 4.5 מ"ר לכל אסיר ועצור.

בבדיקה שנערכה עלה כי ליישום השלב הראשון (3.5 מ"ר) היה חוסר ב-3,000 מקומות כליאה וליישום השלב השני ב-6,000 מקומות כליאה. בעקבות כך ולאור לוחות הזמנים שקבע בג"ץ הוכנה תכנית ממשלתית כוללת שכוללת תקצוב משמעותי לצורכי בינוי בתכנית ארוכת טווח, וכן תקצוב נוסף עבור מתן פתרונות בתחום חלופות הכליאה, כגון הרחבת תקופת עבודות השירות, בתי משפט קהילתיים נוספים, הקמת יחידה למאסרים קצרים וכן פתרונות נוספים.

לאחר שהמדינה הבינה כי גם לפי המתווה הזה אין דרך לעמוד בהחלטת בג"ץ בלי להרחיב את השימוש בשחרור מנהלי מטעמי צפיפות, אושרה חקיקה חדשה בכנסת בנובמבר 2018, שקבעה כי יוגדלו תקופות הקיצור המנהלי של אסירים השפוטם למאסר של עד ארבע שנים.

התיקון לחוק אינו מבחין בין סוגי עבירות וחומרתן, מלבד עבירות נגד ביטחון המדינה שמי שהורשע בהן התיקון לא חל עליו. לגבי כל שאר האסירים, הקריטריון היחיד שאושר על ידי משרד המשפטים הינו משך המאסר. לקראת השחרור ההמוני, פעל שב"ס מול גורמי הקהילה הרלבנטיים על מנת לצמצם סיכונים: כלל רשימות האסירים והרקע שלהם הועברו למשטרה, כ-1,000 נפגעי עבירה של כ-450 אסירים העומדים להשתחרר עודכנו באופן יזום על המהלך, נעשה תיאום עם גורמי הרווחה ורשימת האסירים הועברו לידי הרשות לשיקום האסיר לצורך היערכות לקליטת הפונים בקהילה.

לגבי עבירות אלימות במשפחה, התקיימו דיונים בוועדות הפועלות במשרד הרווחה ועודכנו גורמי הקהילה לצורך הכנת משפחות האסירים ונפגעי העבירה. הוועדה המליצה על הוצאת 6 צווי הגנה לנפגעי עבירה שבמקרים שלהם קיים חשש לפגיעה ונפגעת עבירה אחת ההמלצה להעברה למקלט לצורך הגנה.

לא כצעתה

הכותרות הרועשות סיפרו על "חיוזוק לעולם הפשע" ועל "פגיעה בביטחון כולנו" וכותרות נוספות שנצבעו בשחור. בשיחה עם 'כל ישראל', מסבירה עו"ד רלי אבישר רווח, כי לא מדובר בסיפור של ממש. קודם לכן, שאלנו אותה האם לשחרר אסירים פליליים טרם זמנם טוב או לא והאם זה יפתור את בבעיית הצפיפות, ועל כך היא משיבה: "באופן עקרוני כל התיקון לחוק מבחינת השחרור המנהלי נוצר מבג"ץ שהתייחס לצפיפות שנטען שמדובר על תנאים בלתי אנושיים ומתחת לכל סטנדרט, אנחנו כמו מדינות עולם שלישי וחלק מהעניין שאתה מתייחס לשיקום אסיר, השטח מחיה גם משפיע על זה, כשהוא צריך להיות כל הזמן סביב המיטה שלו ב-4 מטרים כולל שירותים ומקלחת יחד עם עוד 7-8 איש בחדר, זה

מפריע למצב של שיקום".

בנוסף, לדעתה, השחרור לא יהיה יעיל במידה משמעותית: "בסופו של יום זה לא מה שיביא את השינוי בשיקום האסיר אבל ישפיע לטובה, סוג של תרופה מידית. יש גם את החוק שייכנס לתוקפו בינואר להוספת שעות עבודות השירות מ-6 ל-9 חודשים. המטרה היא להתמקד יותר בשיקום מאשר במאסר, במדינות המערב חוץ מארה"ב אנחנו המדינה שמטילה הכי הרבה מאסרים, כשבהרבה מהמקרים המאסר לא נותן את המענה הראוי, בפרט לאסירים של תקופות קצרות. לא רק שלא נותן מענה לפעמים הוא גם מכניס אותם יותר לעולם הפשע".

"בסוף מאחורי הבג"ץ הזה האמירה היא שצריך פחות להשתמש במאסר ולמצוא חלופות מאסר, בגלל כמות המאסרים הכל כך גדולה שיש בארץ והעלייה המתמדת בעשור האחרון בכלל, הם הביאו את הצפיפות הגדולה. חשוב שיעשו את מה שקבע בג"ץ לגבי שטח המחיה של האסירים, אי אפשר להתעלם מזה ולומר בגלל שהם אסירים אז אפשר לרמוס את כבודם, גם אם אסיר מאבד את חופש התנועה שלו, זה לא שהוא מאבד את הזכות שלו לכבוד מינימלי וזכויות בסיסיות".

עו"ד אבישר ממשיכה ומפרטת על המהלך: "לא בוחרים את מי לשחרר. על פי התיקון כל אסיר שעומד בכללים כמו אסירים ביטחוניים שעליהם לא חל התיקון הזה, אין לו שום קשר לשיקום אלא לאסירים שקיבלו עד 4 שנות מאסר, בתוכם גם כאלו על עבירות שאינם פעוטות ערך, אבל רובם זה אסירים ששפוטם למאסרים קצרים שמלכתחילה המסוכנות שלהם לציבור קטנה יותר. מי שנשפט לתקופות ארוכות יותר מטבע הדברים הפשיעה הייתה חמורה יותר וכך המסוכנות שלו לציבור. מעבר לזה, בל נשכח שגם לפני כן היו שחוררים מנהליים רק במכסה מצומצמת יותר".

"כאן אין כל קשר לשיקום, יכול להיות שאסירים ששפוטם לתקופה קצרה זה יקצר את סך העונש שלהם וייתן להם איזשהו

אפיק שיקומי יותר מוקדם בחוץ ופחות סיכוי להישאב לתוך העולם העברייני. אבל זה לא קשור לשיקום והם גם הסכימו איתי ואמרו שזה צריך להיות משולב עם תהליכי שיקום, זו תרופה מידית שלא נותנת מענה מהותי לאסירים היא לא מחייבת את כל מי ששוחרר להשתלב באיזה תכנית שיקום וכו' ואני גם לא חושבת שזו המטרה של זה. כרגע המטרה לתת מענה לשטח המחיה של האסירים, מענה שמאזן בין המסוכנות שלהם לציבור לצורך הזה שיכולים להגיד אנחנו יכולים לשחרר אסירים כדי להגיע ליעד מינימלי לשטח מחיה בסיסי עבור האסירים, שזה כמו טיפול SOS ראשוני לטיפול בבעיית הצפיפות, זו המטרה של השחרור המנהלי הזה".

אין חשש שהם חוזרים לעולם הפשע טרם הזמן?

"אלו שיחזרו לעולם הפשע - אז השחרור המוקדם שלהם יגרום שהיא תהיה מהירה יותר. אבל יש רבים ששפוטם לתקופות קצרות בפעם הראשונה בחייהם וזה יכול דווקא לסייע להם בשיקום, לא כולם פושעים שחוזרים לעולם הפשע, ומי שחוזר גם אם ישוחרר עוד כמה שנים יחזור באותה מידה. בין אם השחרור המנהלי הזה יכלול אותו ובין אם לא, אבל כמו שאמרתי המטרה פה היא לא השיקום של האסיר, אולי הוא נותן מענה לאסיר שמרצה מאסר ראשון, כאלו שלא פגעו בגוף של הציבור, כאלו שיושבים על עבירות מרמה כאלו ואחרות או עבירות תעבורה או הסתבכות בגין רשלנות, לא כולם הם על עבריינות".

"אני חושבת אבל שסוטים מהעיקר, זה לא כמו שניסו לתאר שמוציאים רוצחים, זה לא המקרה. בס"ה עושים זאת כדי לעמוד ביעדים אחרים, להשיג מטרה שהיא יותר משמעותית. אף אחד לא משתחרר עם חיוב לתכנית שיקום, כי זה לא המטרה של זה. זה לאסירים ששפוטם מעל 4 שנים שרוצים את ההליך המנהלי על הניכוי שלישי - הם צריכים להציג תהליך שיקומי ותכנית טיפול מוצלחת, וגם אלו שכן שפוטם 4 שנים אם ירצו את השלישי בלי המנהלי הוא צריך להציג ג"כ הליכים טיפוליים במסגרת המאסר ותכנית שיקום, ואז מעבר למנהלי שהוא רק כמה חודשים הוא יכול

המאסרים. העניין של השחרור המנהלי הוא מבחינה עניינית לתת מזור לבעיה הזו, מה שאני מדברת אלו פתרונות שאורכים זמן כבר משלב המעצר והעתירה למאסר וכשזה ירד, כפועל יוצא ירד גם העומס בבתי הסוהר. אני חושבת שקצת יצא מפרופורציה כי נכון שזה נותן כעת במכה 1,000 אסירים אבל זה לא ימשיך ככה.

דתיים משתקמים טוב יותר

אם בשחרור אסירים עסקינן, קשה מאוד שלא לבדוק מה קורה ביום שאחרי השחרור מהכלא, ברשות לשיקום האסיר שתפקידה לסגל אסירים לחיים נורמטיביים. יותר מהכל, בדקנו גם מה ההבדל בין אסיר דתי לאסיר חילוני. היה מפתיע. בבתי הכלא בישראל מתחוללת בשנים האחרונות מהפכה שקטה: יותר ויותר אסירים מהאגפים התורניים, עוברים תהליך שיקום

להשיג הרבה יותר אם הוא מציג איזה הליך טיפולי ומורידים לו שליש. להגיד רוצחים וכו' זה מעט פופוליוזם".

יתכן שמסתירים משהו ולכן לא מפרסמים את הרשימה כדי שאנשים לא יתנגדו ואז יגלו ששחררו את אלו שפגעו בהם?

"לא חושבת. לא מפרסמים רשימות של אסירים, יש כללים שמודיעים לנפגעי עבירה יש קצינה גם בשב"ס שאחראית על כך, אם זה מגיע לוועדת שחרורים פונים לנפגע העבירה והחובה שלהם היא לעדכן אותם. אבל על מה אנחנו מדברים? על אנשים שהיו אמורים להשתחרר עוד 3 חודשים והשתחררו עכשיו... לא מדובר באנשים שהיו אמורים להשתחרר עוד 5 שנים, זה לא איזה עסקת שחרורים כמו חילופי שבויים, זה אלו שהיו אמורים להשתחרר עוד חודשיים שלושה והתיקון לחוק הקדים בכמה חודשים. החובה של שב"ס בעבירות אלימות בפרט להודיע לאותו נפגע עבירה ויש לו את כל הזכויות להגיש בקשה לנושאים שונים שהם רוצים. וזה כפי שהיה קורה אם היו משתחררים עוד חודשיים שלושה, אבל לא מפרסמים את הרשימה ברבים".

לא ניתן לאכלס אותם במתקן חולות ננית, לאחר שהתפנה מהפליטים לאחרונה?

"בזמנו גם במסגרת דו"ח ועדת דורנר ניתנו הצעות להעביר למתקנים עם תנאי בטיחות מינימליים כאלו שנותר להם קצת זמן או שרמת המסוכנות שלהם נמוכה, בסופו של דבר המדינה החליטה שלא מסיבות כאלו ואחרות, לא יודעת למה וכמה, כרגע זה ירד מהפרק. אם אנחנו רוצים להגיע לשורש הבעיה היא שצריך למצוא יותר חלופות מאסר, וגם התביעה והפרקליטות צריכות להוריד את סך העתירות למאסר בכל המקרים בהם יש אפשרות שיקום, בכל המקרים בהם מדובר בתקופות מעצר קצרות. גם במעצרים זה תופס לא מעט מקום.

"ברגע שיהיה את השינוי החשיבתי המהותי הזה שבנאדם שנכנס לשנת מאסר עדיף לתת לו עבודות שירות ותכנית שיקום, שזה אגב החוק שייכנס לתוקף, זו סנונית ראשונה לבוא ולשנות. בסיס החוק שהאריך את עבודות השירות לתשעה חודשים מטרתו להפחית את

תורני ייחודי מטעם הרשות לשיקום האסיר, שגורמת למרביתם לחזור לחיים נורמטיביים כשהם מחוץ לסורגים – וכמעט אינם חוזרים לפשע. הסיבה: תכנית שיקום תורנית מהפכנית, המוכרת באקדמיה גם כ-TRP, שמסתמכת על התורה בלבד, מתוך תובנות של טיפול סוציאלי, אותה פיתח הרב אבינועם כהן, מי שמשמש כיום כראש תחום שיקום תורני ברשות לשיקום האסיר.

לכאורה, לא מדובר בנתונים חדשים. ברשות לשיקום האסיר ערים כבר זמן מה לכך שאחוזי החזרה לפשע בקרב אסירים שמשתקמים בדרך זו – הולכים ויורדים, אולם מחקר חדש ומקיף שנערך בנושא בשנתיים האחרונות, מצביע כבר על נתונים מספריים, שמעידים על כך באופן חד משמעי. לפי ממצאי המחקר, רק 14.3 אחוזים מתוך האסירים שעוברים את תהליך השיקום התורני - חוזרים לסורם לאחר שהם מרצים את עונשם, למול 34.1 אחוזים באגפי השיקום הכללי, כלומר יותר מפי שניים אסירים שחוזרים לסורם בשיקום הכללי בהשוואה לשיקום התורני. המערך האקדמי בארץ כבר סוער נוכח הממצאים, ובימים אלה מגבשות צוות החוקרות המלצות ומסקנות, אותן מקווים ליישם גם במערך השיקום הכללי. מחקר מקיף בנושא, ערכו צוות חוקרות מהמרכז האקדמי רופין, ד"ר מיכל מורג, פסיכולוגית קלינית, וד"ר אלי תימן, אנתרופולוגית בהכשרתה. בראיון לאתר הידברות הן פורסות הן המחקר שלפיו אסירים דתיים משתקמים טוב יותר ומסבירות את הנסיבות שמאחורי זה: "חלקם יותר רוחניים, כמו האמונה בכח מוביל ומנחה שמסמל לנו את המטרות, משהו ששומר עלינו מלמעלה והתחושה שזה נותן, שזה עולם מסודר עם משהו מכוון. יש גם

מרכיב רוחני שחזר מאוד חזק בראיונות, וזו החוויה של אסירים ששהו בתוך הצנינוק בכלא, שזו חוויה מאוד קשה, ודווקא מתוך המקום הנמוך הזה, שבו כבר לא היה להם מה להפסיד – פתאום הם הגיעו לתובנה הזאת שיש משהו מעבר לסבל ולמציאות הקשה, שיש כח עליון, וזה קישר אותם אליו בצורה מאוד חזקה. חלק מהם סיפרו שהם ניהלו איתו משא ומתן שהם ישמרו מצוות אם ייצאו משם למשל, אבל כולם התעצמו מהמרכיב הרוחני, שזה מרכיב מאוד מהותי".

עוד מתארת ד"ר מורג לאתר הידברות, כי במחקר, גילו שלושה כלים מהותיים שקיימים ביהדות, ואשר סייעו במיוחד לאסירים בתהליך השיקום שלהם. "מאוד עזר לנו הרבה פעמים שחלק מהכלים היה קוגניטיבי-התנהגותי, כלומר שהדת אומרת מה נכון לעשות ומה לא. בשונה מדתות אחרות, אני חושבת שביהדות יש לנו הרבה מצוות. זאת אומרת, שהדת מאוד מבהירה איך ומה לעשות ולכלל שאלה יש תשובה. כשאתה מגיע מעולם עברייני ללא חוקים, שהוא די כאוטי ובעייתי, ופתאום אתה מגיע לעולם דתי שאומר לך מה לעשות, איך לנהוג ומה מוסרי - זה מרגיע את האנשים. פתאום ברור להם מה נכון לעשות והם לא דווקא צריכים לסמוך על האינטואיציה שהכשילה אותם בעבר. היהדות עוזרת לך להבין גם איך לחשוב, ואילו מחשבות טוב שייכנסו אליי ואלו לא".

הן ממשיכות ומסבירות את הנושא ומה היה בעבורם להפתעה: "מה שהפתיע אותנו, היה שמצאנו באופן סטטיסטי מובהק שיש הבדל מאוד גדול באחוזי החזרה לעולם הפשע בין בוגרי השיקום התורני לבוגרי השיקום הכללי. בחנו קרוב ל-300 איש ובדקנו כמה מהם חזרו לכלא בטווח של שלוש שנים מהשחרור שלהם, מול אוכלוסיית הגברים היהודים שהם אינם בוגרי שיקום תורני, ומצאנו שהסיון לחזרה לפשע אצל אלה שעברו שיקום תורני - הוא נמוך בהרבה, מאשר האוכלוסייה הרגילה התואמת. זה גם אומר לנו שאנשים מרגישים שהם קיבלו כלים מהותיים שמסייעים להם בהפחתת מועדות לפשע".

הסיבות להפגין

בעוד השמאל מחפש הסברים מתחת לשטיח כדי להצדיק קיומן של הפגנות מחאה על יוקר מחיה (שאיננו), הוא מתחמק מלגעת בבעיות האמיתיות של כלכלת ישראל, שקשורות להתנהלותו של השר כחלון • מה צריך לעשות כדי לשפר את הכלכלה הישראלית?

ידי החזרי חוב עתידיים. עוד בין כללי הלא תעשה לחיזוק הכלכלה הם מונים את העלאת המיסים - צעד מזיק אך פופולרי הוא דרישה הטלת מסים גבוהים על "עשירים" כלומר על עסקים, על רווחי הבורסה ועל בעלי כושר השתכרות גבוה - וזאת על מנת לממן שירותים ממשלתיים לציבור. המשמעות של העלאת מסים על עסקים היא גידול בהוצאות העסקים שבמקרים רבים יגולגלו בחזרה אל הצרכנים ויתרמו לעלייה נוספת ביוקר המחיה.

הגדלת מס רווחי הון בעקבות מחאת האוהלים של שנת 2011 יצרה נזק גדול לבורסה הישראלית, צמצמה את פעילות המסחר והעבירה משקיעים רבים אל שוק הנדל"ן שבו הם תרמו לעליות המחירים החדות. השקעות הן כלי חשוב בכלכלה מתפקדת והבורסה מאפשרת לעסקים לגייס כסף ולקחת סיכונים במטרה לפתח מוצרים חדשים שמגדילים איכות החיים של אזרחי ישראל. המס השולי העליון על בעלי חכנסות גבוהות עומד כיום על 50% גבוה בהשוואה בין-לאומית. הניידות הגבוהה של בעלי יכולת השתכרות גבוהה (בענף ההיי-טק למשל) עלולה להשפיע על הגירה מהארץ של כוח אדם איכותי שתורם כיום רבות להצלחה הכלכלית והטכנולוגית במדינה. בנוסף, מס שולי עליון גבוה מדי גורם להפחתת המאמץ בעבודה ובהיקפה מחד ולהשקעת זמן ומאמץ בניסיון להתחמק מתשלומי מס מאידך.

למי דואג שר האוצר?

הצעדים שהם קוראים לבצע נשמעים מתבקשים, אך הם כרוכים במאבק פוליטי נגד אינטרסנטים וקבוצות לחץ. כל עיוות כלכלי שקיים, יש אנשים שנהנים ממנו. הם לא מוכנים לשחרר מידיהם את האוזה מטילת ביצי הזהב על חשבון כלל האזרחים. מה יעשה שר האוצר כחלון? הנה ציטוט שלו מהשבוע "לגבי הרחבת הוצאות, אני בעד הגדלת ההוצאה הציבורית. הוצאה ציבורית גבוהה היא סיוע לחלשים. מי שצריך את המדינה זה החלשים. גם אם הגירעון לא יהיה ביעד, זה יהיה חריגה בשבריר אחוז. אם הפרשנים קוראים לזה בזבוז - אני גאה על הבזבוזים האלה".

רוצים לדעת עוד על מה עשה כחלון עבור כלכלת המדינה? הוא הכריז על מינויו של ד"ר ירון זליכה ליו"ר הוועדה לבחינת יוקר המחיה. זליכה המשימש כיועץ של ההסתדרות, ונתן חוות דעת המסנגרות על הרבה מונופולים שפוגעים בציבור, כמו מונופול הסלולר בשעתו, מונופול המלט ועוד, והוא שותף להסתדרות על כל מפגעה לכלכלה הישראלית, הוא הוא שהולך ליעץ איך להוריד את יוקר המחיה. כמובן כמובן, אין שום חשש שהוא יצביע על אי היעילות שמביאים המונופולים והכוח המופרז של וועדי העובדים. היועץ המשפטי באוצר התנגד למינויו של זליכה לאור ניגודי העניינים המרובים שלו, אך את כחלון זה לא מעניין. כחלון עובד למען יוקר המחיה ולמען מחולליו, לאזרחי ישראל הוא שולח פתרונות קוסמיים.

אם יש סיבה כן מוצדקת להפגנות נגד יוקר המחיה, אז צריך להפגין נגד מה שעושה כחלון לכלכלת ישראל. את זה צריך הימין לעשות. השמאל לא באמת דואג לכלכלה. גם לא לישראל. כחלון דואג לקראת הבחירות, וחשוב שאזרחי ישראל יכהירו שאין כוונתם להצביע למי שפועל נגדם.

בינלאומי, ישראלים חייבים לקנות מזון מקומי במחיר גבוה ואיכות ירודה במקום ליהנות ממוצרים איכותיים וזולים מיבוא. הממשלה סוגרת את המשק על ידי חסמי יבוא שמגבילים את כמויות היבוא, שמעלים את המחירים של המוצרים המיובאים וגורמים לכך שמוצרי בסיס רבים בשוק, ובפרט בשוק המזון, עולים הרבה יותר לעומת המחיר שלהם בעולם. חסמי היבוא משרתים יצרנים מקומיים לא יעילים שאינם נדרשים להתחרות מול הטובים ביותר בעולם. את עלויות חוסר היעילות, מגוון המוצרים הנמוך, האיכות הירודה והמחיר הגבוה משלמים כלל הצרכנים, ובמיוחד השכבות החלשות, ששיעור ההוצאה שלהן למזון גבוה יותר. המלצה חשובה נוספת במסמך היא צמצום בכוחם המופרז של וועדי העובדים בישראל. וזה ההסבר: "התאגדות של עובדים היא מבורכת, אך ראוי למצוא איזון נכון יותר בין כוח יתר שקיים היום בידי וועדי העובדים לבין חוסר היכולת של עסקים ושל צרכנים להגן על האינטרסים שלהם. וועדי העובדים בישראל גובים דמי חבר בכפייה מאלפי עובדים, משתלטים על ניהול בפועל של עסקים ויוצאים בשביתות שמעלות את מחירי המוצרים והשירותים בשוק לאורך כל השנה. הצעדים הנדרשים כדי ליצור איזון ראוי בין הגנה על זכויות עובדים לבין זכויות המעסיקים והצרכנים הם:

לאסור על ארגוני עובדים להשבית את כלל החברות במשק רק בגלל סכסוך במקום עבודה מסוים. זכותו של כל עובד לא להיות מאוגד תחת וועד עובדים ולא לשלם ליועד דמי חברות, גם אם 99.9% משאר העובדים כן בוחרים לעשות את זה.

לבטל את החוק שמאפשר לוועד להשתלט על עסק במידה ושליש עובדים מעוניינים בכך - שלישי מעוניינים אז רק שלישי מאוגדים.

אם העובדים לא מעוניינים בייצוג זכותם לבטל אותו באופן מדי.

במידה והעובדים שובתים, זכותו של המעסיק לפטר אותם. המצב שבו וועד עובדים יכול לסחוט עסקים, לגרום להם להפסידים ואפילו לדרוש מהם לשמור על מפעלים לא כלכליים הוא מזיק בסופו של דבר לכלל המשק, כולל לעובדים".

כללי הלא תעשה:

במסמך הם גם ממליצים מה לא לעשות - לא להגדיל את הוצאות הממשלה אשר יגדילו את הגירעון. בשנה האחרונה תקציב המדינה פרץ את גבול הגירעון והגדיל את חובות המדינה, למרות שיעד הגירעון עצמו הועלה לעומת התוואי המקורי. המשמעות היא שחלק יותר גדול בכספי המסים יוקצה להחזרי חוב שכבר היום מהווים את אחת ההוצאות התקציביות הגדולות ביותר, במקום לספק שירותים לאזרחי המדינה.

יתרה מכך, אם מבזבזים את הכסף כעת, אז בעת משבר כלכלי - והרי בוודאות יקרה כזה מתישהו - המדינה לא תוכל לבצע הרחבה תקציבית וכתוצאה מכך הפגיעה בציבור תהיה קשה יותר. במצב של לחץ ציבורי, קל לדרוש את ההגדלה של ההוצאות הממשלתיות, וזאת על מנת לספק שירותים נוספים לאזרחים, אך אסור להתעלם מכך שהוצאות כאלו ימומנו על

איך השמאל מתכונן לבחירות? בהפגנות. הפגנה נגד חוק הלאום, נגד גירוש מסתננים, נגד יוקר המחיה, נגד עליית מחיר הדלק, נגד השחיתות, נגד רצח נשים ערביות על רקע כבוד המשפחה, נגד המשטרה, נגד מחירי הבמבה, מחירי קוטג' וכמובן נגד ביבי. הפגנה מידי שבוע, כל פעם אותם אנשים, כל פעם נושא אחר. כתב ערוץ 10 עקיבא נוביק חשף השבוע התכתבות פנימית של פעילי שמאל שארגנו את המחאה האחרונה בחוצות תל אביב. לא משנה על מה המחאה, גם הפעילים כבר לא זוכרים. אבל אם נישא שמו של יוקר המחיה, הבה נדבר על יוקר המחיה.

אז קודם כל העובדות, את הנתונים האמינים ביותר בנושא פרסמה הלמ"ס בשבוע שעבר - ממצאי סקר ההכנסות וההוצאות, אשר נותן תמונת מצב של הכנסות של משקי הבית בישראל. ואלה הנתונים: ההכנסה הריאלית הממוצעת נטו של משפחה בישראל עלתה בשנה האחרונה ב-4.5 וקרוב ל-30% מתחילת העשור. זה בשעה שהאינפלציה נמוכה מאד. מדד המחירים לצרכן מיולי 2011 ועד היום עלה ב-3.9% בלבד. כלומר העלייה בהכנסה המשפחתית גדולה משמעותית מהאינפלציה. החיסכון הכספי החודשי הממוצע למשפחה עומד על כ-20% מההכנסה נטו. נתונים חיוביים מאד.

נתון מעניין נוסף שפורסם בסקר הוא על אי השוויון בהכנסות בישראל. נתוני אי השוויון הם פרט פיקנטי אך לא רלוונטי בעיני (אם אדם כלשהו מתעשר, אזי הפערים בינו לסובבים אותו גדלים. וכי מישוה ניזוק מכך? האם התעשרות של אדם או קבוצת אנשים היא "בעיה חברתית"?), אך השמאל עושה מהשוויון עניין מרכזי, אז אפילו לשיטתם המבוססת על צרות עין המצב משתפר. כן, אי השוויון יורד בעקבות משנה לשנה, וביתר שאת בשנה האחרונה. "מדד ג'יני" המודד את שיעור אי השוויון בהכנסה, ירד אשתקד ל-0.35 מ-0.39 ב-2009. אלה הפערים הנמוכים ביותר שנמדדו זה עשרים שנה.

אז אם האינפלציה נמוכה כל כך איך זה שיש מוצרים שאנו רואים שמחירים עולה, אלא המדד בודק סל מוצרים ולא מוצרים בודדים, ויתכן כי מוצר מסוים עלה, אך הוא מתקזז מול מוצרים אחרים שהוזלו. בסך הכל תמונת המצב חיובית, המצב הכלכלי של משקי הבית בישראל משתפר. יש עוד הרבה מה להוסיף ולשפר, עדיין המשק הישראלי איננו היעיל ביותר. יש מוצרים שניתן להוזיל את מחירם בצורה משמעותית, אם נפעל לשנות את העיוותים הקיימים במדיניות הכלכלית.

פורום קהלת למדיניות הוציאו מסמך מתומצת של ד"ר מיכאל שראל והחוקר טום קרגנבילד, ובו הם רושמים כללי עשה ואל תעשה אשר אוצר שמעוניין לקדם את כלכלת ישראל למקום טוב עוד יותר. אביא כאן מספר נקודות מתוך המסמך. ראשית, הם קוראים לצמצם את המונופולים הממשלתיים - בחשמל, דואר, רכבת, שדות תעופה ונמלים. ומפרטים - "המונופולים הממשלתיים הפכו לכלי שמשרת בעיקר את ארגוני העובדים וכושל פעם אחר פעם מבחינה מוסרית ומקצועית. לדוגמה התקלות החוזרות ונשנות ברכבת לירושלים, מתקן ההתפלה הכושל של מקורות, חשבון המיליארדים הסודי של עובדי חברת החשמל ועוד".

עוד הם ממליצים במסמך לפתוח את השוק לייבוא חופש. השוק בישראל מתנהל במונחים רבים כמשק סגור למסחר

"התכנית אושרה פה אחד בוועדה
לתיכנון ובניה בעיריית נתניה"

(אתר עיריית נתניה)

שלב ג'
נותרו יחידות
אחרונות

הכספים בנאמנות
במשרד עו"ד
המוביל בתחום

פרויקט לב המטרופולין בנתניה

החל מ-

₪ **139,000**

קרקע פרטית בטאבו הנרשמת על שם הרוכש

הזדמנות אחרונה

להשקעה בטוחה בלב העיר נתניה

הקרקע אינה זמינה לבניה מיידית
וזו ההזדמנות שלכם להרויח!

***9807**

חידת גנץ

נתניהו כבר סימן לעצמו תאריכי יעד לבחירות, יריביו בכנסת מודעים למקומם העתידי והמשתנה היחיד שיכול להפתיע הוא הרמטכ"ל לשעבר • וגם: המפלגות החרדיות ניצבות בפני דילמה לא פשוטה בסוגיית חוק הגיוס

הפרקליטות סיימה את הטיפול בתיקי בנימין נתניהו והעבירה את כל הממצאים להכרעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כך הודיע ביום ד' פרקליט המדינה עו"ד שי ניצן.

בכנס של העיתון גלובס אמר ניצן: "אני מבקש לעדכן את הציבור על התקדמות משמעותית בתיקי ראש הממשלה. לאחר שפורסמו המלצות המשטרה בתיק 4000 והתיק הועבר לעיון הפרקליטות. סיימה המשטרה גם את ההשלמות שנדרשו בתיקי 1000 ו-2000. בשבועות האחרונים הועברו טיוטות חו"ד בתיקים אלה. חוות הדעת משתרעות על פני יותר מ-800 עמודים. לאחר השלמות חוות דעת הפרקליטות יוחל בימים הקרובים בדיונים מרתוניים אצל היועמ"ש אביחי מנדלבליט בכדי לקבל את הכרעתו. לדבריו: עשינו ונוסיף לעשות כל מאמץ כדי לסיים את הטיפול בנושא, בהקדם ככל שניתן". לא נותר לנתניהו, אלא להאמין בחפותו ולצפות שהיא תוכח! כולנו מאחלים לו שיצליח, כאשר ובאם זה יקרה - חייבת לבוא רעידת אדמה בפרקליטות ובאגף החקירות במשטרה. לכן זה לא יקרה! 'המערכת' תשמור ותשמר את עצמה. ולנתניהו נציע "עצה". הנביא ישעיהו אומר לחזקיהו המלך, "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים". אם זה נאמר ליחיד, על אחת כמה וכמה כשזה נוגע לציבור, ש"זכות הרבים תעמוד להם".

במה דברים אמורים? המכשול הרציני ביותר, שמאיים על שרידות ממשלת נתניהו עד המועד החוקי לפיזור הכנסת הנוכחית, נובמבר 2019 זה פרישת אגודת ישראל על 4 הח"כים שלה מממשלת נתניהו, על רקע חקיקת חוק הגיוס במתכונתו הנוכחית. לחילופין, אי חקיקת החוק ושימור 61 אצבעות לקואליציה הקיימת, תביא לכך שמעשרות אלפי בני התורה יימנעו שירותים בסיסים, יציאה מהארץ, חידוש רישיונות נהיגה, ת.ז., הנפקת וחיידוש דרכונים ושליטת קצבאות. כלל בני התורה ייחשבו פורמאלית כעריקים.

הבג"ץ נתן לממשלה ולבנימין נתניהו 'ארכה אחרונה בהחלט', לחוקק את חוק הגיוס החדש, עד 15.1.019 בחצות. 16, ההסדרים הקיימים, 'הזכויות' וכמובן 'הקצבאות' בטלים. ארכה נוספת לא תתבקש מאחר ולא תינתן. הציבור החרדי במתח.

בהנחה שמגובה בידיעה עובדתית, שהיועמ"ש מתכוון לנבור ולחפור בחומר שלפניו לפחות מספר חודשים. ואזי בדרך הטבע, לדרוש השלמת חקירות ואיסוף עוד ראיות ממוקדות תהליך שיקח עוד מספר חודשים, ורק אז: יתיישב היועמ"ש לתהליך הסקת וקבלת מסקנות, הבשלתם וניסוחם לסעיפי חוק יבשים. או, לחוסר הבשלה ואי יכולת קבלת מסקנות וסיכומים שיעמדו בתנאים המתלים של החלטה על הגשת כתב אישום, החלטותיו יינתנו רק בשלהי שנת 2019.

לבנימין-נתניהו חשוב ביותר למשוך את הקדנציה

הנוכחית עד תומה. זה משדר כוח, יוקרה, שרידות ומייאש את המתחרים שמבוססים בבזך האי וודאות תקופה ארוכה ומייאשת. נתניהו יותר מישמח להגיע ליום פרוסום המסקנות, אם וכאשר, כאשר הוא נשען וסמוך על אמון מחדש של הציבור. בחירות בתחילת נובמבר 2019, מתאימות ללוח הזמנים המועדף של בנימין נתניהו. היועמ"ש לא יהיה מוכן קודם. בכנסת יהיה קשה להסתדר רק עם 61 אצבעות, קשה אך אפשרי.

חוק-הגיוס מאיים על האידיליה. זהו המוקש הרציני שיכול להקדים בדיעבד בחירות למאי, יוני 2019. בחירות מוקדמות שאף אחד לא מעוניין בהם. לא הקואליציה ששולטת ומחפשת עוד הישגים לבחירות, ולא האופוזיציה שעדיין לא התגבשה ומצאה 'ראש' להתאחד סביבו. היחיד שמעוניין בהקדמת הבחירות, איווט ליברמן. התמשכות הזמן והיעילות שבה הקואליציה מתפקדת בלעדיו, הופכת את איווט ליברמן וסיעתו ללא רלבנטיים.

ההתנצחות הבלתי פוסקת בין נפתלי בנט ואיילת שקד לרוה"מ והליכוד, הינה ניצני מערכת הבחירות הבאה. השאלה אינה, מי ימין? ומי עוד יותר ימין? ! לבוחרים ברור ש"הבית היהודי" ממוקם מימין לליכוד והעומד בראשו. בנימין נתניהו מנסה לשדר שהוא 'מספיק' ימין! וחייבים לחזק אותו ואת הליכוד למפלגה הבכירה, עם מרבית המנדטים, כדי שהוא, נתניהו, יקרא לבית הנשיא. כך הוא שאב את המנדטים מההתיישבות ואנשי הכיפה הסרוגה, 'הבית' של ה"בית היהודי"! בנט-שקד מנסים להבהיר ולהשריש, שרק כשהם חזקים וגדולים בימין, ניתן לשמור על 'ליכוד-בימין'! הטענה של בנימין נתניהו שכדי להיקרא לבית הנשיא להרכיב ממשלה - אינה נכונה. הנשיא קורא ומזמין, את מי שמרבית הח"כים הנבחרים מצהירים שייבחרו בו, ללא חשיבות לגודל סיעתו. עוד נשמע הרבה התנצחויות, את התוצאה הסופית נדע רק במוצאי הבחירות.

מי שמאיים ויכול להיות "שובר שוויון" הינו הרמטכ"ל לשעבר בני גנץ. גנץ שומר על עמיתות, בינתיים לא עושה טעויות ולא מזהה עצמו. גנץ שותף מתאים לכל קונסטלציה. הוא מיקם עצמו 'במרכז-המרכז'. גנץ יכול לסחוף קולות ימניים למרכז ולהעביר שלטון! בדיוק כמו שהוא יכול להביא ולהעביר קולות מהמרכז-שמאל ובעזרתם לבסס ממשלת ימין, שבתוכה הוא יהיה שר בטחון ואולי 'מועמד לראשות' ביום שאחרי נתניהו. בני גנץ לא הולך לבזבז זמנו כאופוזיציה עקרה. כחדש בפוליטיקה, עוד אין לו את השנאות והקנאות, שהינם מרכיב לא מבוטל במערכות היחסים בין שלל האישים.

האופוזיציה מורכבת מיאיר לפיד שידוע, שלאחר הבחירות הבאות הוא 'חייב' למצוא עצמו כשר בכיר ותפקיד יוקרתי בכדי לשרוד במרוץ העתידי. או לרדת מהמפה הפוליטית, כ'לורד' אופוזיציוני שעתידי מאחוריו. הבלורית העבותה שהכסיפה, לא תספיק למערכת בחירות

נוספת, לאחר קדנציה רביעית באופוזיציה. אבי-גבאי יו"ר המחנ"צ, גם יודע וגם מבין, שכמו כל קודמיו, אור הזרקורים במערכת הבחירות, גורם לכוויות ולסילוק אוטומטי בקדנציה הבאה. תפקיד יו"ר מפלגת העבודה, הינו בית קברות מובטח, לכל מי שכינה בתפקיד, אין מועד ב' למי שלא סיפק את הסחורה. שיתעניין אצל עמרם מצנע, אהוד ברק, פואד בן אליעזר, עמיר פרץ, שלי יחימוביץ, בוז'י הרצוג, כל קודמיו. בכדי לשרוד הוא חייב תפקיד בכיר, הסיכוי אפסי.

מי שמועמד מטעם עצמו, זה הכישלון הגדול של הפוליטיקה בישראל. רוה"מ הכושל והקצר ביותר אהוד ברק. ברק אימץ את הנרטיב של 'הכישלון יתום' ונותן מוסר לכולם. אין לברק צל צילו של ספק, שלו רק יתאחדו סביבו! זקן השבט, הניצחון בוא יבוא. שנאתו האישית לנתניהו שתחתיו הוא כיהן כשר ביטחון מוצלח, גדולה רק מתאוותו לחזור לשלטון ולעמדות שליטה והכרעה. לפיד וגבאי מעדיפים את נתניהו התחמן, על ברק הקר והמנוכר, השבוי בעצמו.

ציפי ליבני, שברגע האחרון יודעת למצוא לעצמה סידור עבודה לכנסת הבאה, מתפקדת היום כיו"ר האופוזיציה. מכל ההבטחות לבוחר והאיומים כלפי הקואליציה, בתחילת התפקיד החדש, נשארו רק הכותרות. בפועל, כשלון חרוץ. אלקטורלית היא לא מוסיפה כלום. נאדה. רק מחשש שפילוג, וסכסוך ייצרו מומנטום שלילי, אבי גבאי שומר עליה בפנים, שם נזקה מועט. בסיטואציה הראשונה, שהוא יוכל! או באם גבאי יודח או יוחלף, עוד לפני הבחירות הקרובות, ה'חדש' ישלח אותה למבחן עצמאי של הבוחר. אולי במרוץ ישמחו להעמיד את ח"כ ציפי ליבני בראש. יוסי שריד המנוח ויוסי ביילין שיבדל"א, עשו את הקפיצה הלוליינית. תמר זנדברג עוד לא מוותרת.

גל הפיגועים מהשבוע שעבר נרגע יחסית. הממשלה שרדה עוד שבוע בהצבעות הכנסת. מחאת האפודים הצהובים לא מתפתחת לגל ארצי, סוחר ומאיים להחליף שלטון. בנימין נתניהו המרותק לכנסת בימי ההצבעות, חי מאירוע לאירוע. מלבד נסיעה קצרה לברזיל להשבעת הנשיא החדש תומך ישראל ונתניהו, לא מתוכננות לו נסיעות דרמטיות. תפקיד שר הביטחון שהוא נטל לעצמו, דורש ממנו עוד שעות ועוד משימות. נתניהו כבר הודיע לבג"ץ בעקבות עתירה, על ריבוי תפקידיו, שהוא ממנה החדש שר קליטה ובינואר שר חוץ חדשים מתוך שרי הממשלה. כל כולו מרוכז, בתחומי תפקידו ובהשלכות של תיקי החקירה וההתפתחויות בהם על עתידו האיש, נתניהו מתפקד בעומס בלתי רגיל, כמעט לא אנושי. באם הוא לא יהיה אנוס על פי הבג"ץ או בהמלצת היועמ"ש, הבחירות לא יוקדמו ויערכו בנובמבר 2019. את ההדים והניצנים של סיסמאות הבחירות, והאג'נדות נשמע ונקרא הרבה, כבר מהיום.

סתימת פיות

טוב עשה הגאון רבי יהודה דרעי כשיצא במכתב פומבי נגד שריפת גופתה של רונה רמון ז"ל • על המפלגות החרדיות לסיים בהקדם את שלל המחלוקות המקומיות ולהתאגד לקראת הבחירות הארציות • וגם: המחאה החברתית נידונה לכישלון כל עוד תדיף ניחוח פוליטי, אבל התמיהה הגדולה היא דווקא על החברות הגדולות במשק

זאת לפני הבחירות לכנסת כ"ח.

יוקר מחיה בע"מ

כתבתי כאן בשבוע שעבר על המחאה החברתית שתקום בעקבות הכוונה לייקר את מחירי החשמל ומוצרי המזון. כתבתי, שאם ישכילו להפנים ראשי המחאה שהאויב הגדול שלהם בסיפור הזה הוא יוקר המחיה ולא הממשלה - המחאה הזו תצליח.

במהלך השבוע שחלף, נחשפנו למחאה חברתית בעלת גוונים פוליטיים מובהקים. פעילי המחאה המוצדקת הזו לצד פוליטיקאים כמו יאיר לפיד ואבי גבאי, הם אותם אלו שיגרמו למחאה הזו לדעוך. במוצ"ש הקרוב שוב ייעשה ניסיון להוציא את הציבור לרחוב על מנת שימחה ביוקר המתוכנן כאן ממש בקרוב. אם ייעשה ניסיון אמיתי של ראשי המחאה הזו להתנתק מכל פוליטיקאי כזה או אחר, או אז הציבור בישראל ישתכנע שלא מדובר כאן במיטה פוליטית נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו, אלא באמת מאבק על הדברים הבסיסיים שאמורים להתייקר ויגרמו לכך שמשפחות רבות בישראל לא ייגרמו את החודש.

ובתוך כל אלה, כבר השבוע שמענו את שר האוצר משה כחלון מביטח שמחירי החשמל לא יתייקרו כפי שתוכנן מראש ב-8% אלא אולי בשיעור של שלושה אחוזים. גם אוסם ככל הנראה יורדת מהחלטתה לייקר את מוצריה, סביר להניח שגם תנובה תרד מהעץ עליו טיפסה כבר בימים הקרובים. וכאן, עולות התהיות, אם תוך מספר ימים של מחאה ציבורית מוגבלת הוחלט על צמצום משמעותי ביוקר שתוכנן, למה בעצם החליטו להרים את המחירים?

כבר ברור שאין כאן שום החלטה הקשורה לרווח והפסד. יש כאן החלטה של ניסיון להעלות מחירים כי משהו כנראה רוצה להרוויח יותר כסף על חשבונן של משפחות רבות שייקרו כזה יגרום להן לקרוס כלכלית. שלא לדבר על קשישים שיפעילו את תנורי החימום או מזגני החימום בחורף פחות בשל העלאת מחירי החשמל המתוכננים. כולם יסבלו מזה, אלה שלא יסבלו אינם מבינים עד כמה זה קריטי לקיומן של קבוצות רבות באוכלוסייה בישראל.

שרוצים להישאר חברים של אותם תוקפי היהדות וההלכה בכל הזדמנות, חבל מאוד שהם משתמשים במילים מכובסות - הכל כדי לצאת בסדר בשני המחנות. מחנה אחד של התורה ההלכה והיהדות, והמחנה השני של שונאי הדת והיהדות בכל הזדמנות.

שריפת גופה אסורה באיסור חמור על פי ההלכה. תפקידו של רב ובוודאי רב ראשי של עיר חשובה בישראל לכתוב מכתב, ולעשות הכל כולל הכל כדי שהיא תובא למנוחת עולמים ולקבורה יהודית.

ירושלים, אלעד ובית שמש.

השבוע נחתמו ההסכמים של תנועות ש"ס ודגל התורה על הצטרפותם לקואליציית משה ליאון בירושלים. רשימת ההישגים של ש"ס ודגל בירושלים גדולה, גדולה מאוד. מאחור, נותרה סיעת אגודת ישראל עם שלושת נציגיה באופוזיציה. כמובן, כל זה בינתיים. ייתכן מאוד ואגודת ישראל בירושלים תצטרף בהמשך (אני מעריך שהיא תצטרף בזמן הקרוב ביותר).

צריך להבין, הבחירות האחרונות לרשויות המקומיות עם הפילוגים בירושלים, אלעד, בית שמש, צפת ועוד מקומות, השאירו צלקת אחת גדולה, ודאגה לקראת הבחירות לכנסת עליהם יוכרו בקרוב. רבים מהפרשנים וגם חלק ניכר מהעסקנים מעריכים שעד לבחירות לכנסת יתפייסו אלו ואלו. שוב נראה את רשימת יהדות התורה מאוחדת - אגודת ישראל ודגל התורה. גם אני חושב כך, אבל עד שזה יקרה, בינתיים, ש"ס ודגל שהולכות בציר אחד כמעט בכל הארץ, מכאיבות איפה שהן יכולות לאגודה. מנגד, אגודה לא נשארת חייבת ומכאיבה לציר ש"ס דגל איפה שהיא יכולה.

להערכתי, סיפור הצירוף של אגודה בירושלים לקואליציית משה ליאון יסתיים מתי שהעניין באלעד ובית שמש ייגמר לטוב, זה לא נראה שבכל עיר יסתדרו הדברים לטוב ולרע כטלוי על טלוי. אלא יותר כהחלטה אחת לשים את כל המחלוקות מאחור, להתאחד בכל הארץ, ובסוף בסוף לתת שירות לתושבים שבחרו בהם בקלפי. זה יקרה בקרוב, וככל שיקדימו לעשות

ביום שני האחרון הלכה לעולמה רונה רמון ע"ה. רמון, אלמנתו של האסטרונאוט אילן רמון ז"ל ואמו של אסף רמון ז"ל, הלכה לעולמה לאחר שהמחלה הקשה הכריעה אותה. אין ספק, רונה רמון נחترטה היטב היטב בזיכרון של כלל הציבור בישראל. אישה שעברה שתי טרגדיות קשות ונוראות, העדיפה לקום מהכל ולפעול בכל הכוח למען פרויקטים רבים וחשובים. תוך כדי שהתגלתה המחלה בגופה, היא לא ויתרה, המשיכה לפעול כרגיל, עד שכאמור ביום שני האחרון המחלה הכריעה אותה והיא נפטרה. כלי התקשורת בישראל חלקו לה את הכבוד שללא ספק מגיע לה. ראש הממשלה והנשיא פרסמו דברי הספד על האישה הנפלאה הזו שכל אזרחי ישראל אהבו. אלא שאחד הדברים שהבליטו בכלי התקשורת, היה בקשתה האחרונה שהיא לא רוצה לגרום לעוד טקס של לווייה ועצב, ולכן היא ביקשה שישרפו את גופתה ולא להביאה לקבר ישראל כמקובל. ביום רביעי, שלח הגאון רבי יהודה דרעי, רבה של העיר באר שבע, מכתב בו הוא פונה לבני משפחתה של רמון ומבקש מהם לפעול לכך שלמרות בקשתה, היא תובא לקבורה יהודית. לשרוף את גופת הנפטר זו עבירה חמורה האסורה לפי ההלכה היהודית. יש גם הוראה ברורה של הרבנות הראשית לישראל שבמידה וגופת נפטר נשרפת אין שום אפשרות לקבור את האפר בחלקת בית עלמין. אז עשה מעשה יהודי ונכון הרב יהודה דרעי, ותוך שעות מספר יצאו אויבי היהדות הקבועים (ברנז'אים חילונים בעיקר, וגם אלו המתקראים חרדים שמתחנפים אליהם בכל הזדמנות כדי לקבל במה מאותם ברנז'אים) במתקפה חסרת רסן ומעצורים נגד הרב יהודה דרעי. על "החוצפה" של הרב, על "העזות" שלו, ואין הוא בכלל מעז להתערב בהחלטה של המנוחה עליה השלום. הם צירפו לכך כמובן גם את הטעות כתיב בשמה של המנוחה ע"ה (כאילו אצלם אין אף פעם טעות דפוס כזו או אחרת).

חשוב להבין, לא משנה איך היה נוהג הרב יהודה דרעי במקרה הנ"ל, ישנם אנשים שבכל מה שקשור לפסקי הלכה, לא משנה על מה ולמה, הם תמיד אבל תמיד יהיו נגד הרבנים, נגד היהדות. וחבל, חבל מאוד שישנם כאלו

שריפת גופה אסורה באיסור חמור על פי ההלכה. תפקידו של רב ובוודאי רב ראשי של עיר חשובה בישראל לכתוב מכתב, ולעשות הכל כולל הכל כדי שהיא תובא למנוחת עולמים ולקבורה יהודית

האדמו"ר ממונקאטש בביקור היסטורי בישראל | צילומים: הלל ל"ש וארי ק.

ועידת "ח"י יודוך וישבחוך" במוסדות ויז'ניץ אלעד | צילום: משה גולדשטיין

מעמד חלוקת מעות חנוכה למאות ילדי הכתות הגבוהות של רשת תלמודי התורה דרכי אבות צאנו בארה"ק | צילום: משה גולדשטיין

שמחת נישואי בן הגרא"י
סולובייצ'יק ראש ישיבת בריסק
צילומים: שלומי טריכטר וארי ק.

בהצרות בית השם

השבוע בחצרות גדולי ישראל

יומא דהילולא של כ"ק הגה"צ רבי נפתלי הירצקא
פרנקל זצ"ל חבר הבד"צ זבעל "אמרי בינה"
צילום: ברוך אוביץ

האדמו"ר מסאטמר בביקור בלונדון
לרגל חנוכת "היכל התורה" החדש לע"נ ראש הקהל הרה"ח ר' ישעיה וואלף לעוו ז"ל

